

26 KASIM
2024

HAFTALIK GÜNDEM

ÇAYIRHAN DİRENİŞİ

Ankara'nın Nallıhan ilçesi sınırlarında yer alan Çayırhan Termik Santraline ait kömür madenlerinin özelleştirilmesine karşı çıkan maden işçileri, 20 Kasım 2024 tarihinde direnişe geçti. Direniş, işçilerin sabah vardiya bitiminde yer üstüne çıkmayarak kendilerini madene kapatmasıyla başladı. Direniş, günlerdir yer altında ve yer üstünde işçiler, aileleri ve işçi sınıfının dostları tarafından sürdürülüyor.

Çayırhan santrali ve maden sahası daha önce işletme hakkı devri ile özelleştirilmişti. İhale süresi dolunca tekrar kamu işletmesi olarak çalışmaya devam etti. Fakat Erdoğan işletmeyi bir kere daha özelleştirme kapsamına aldı. İşçiler özelleştirme ile işsiz kalacaklarını, çalışanların ücretlerinin düşeceğini, işçi sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinin çöğeneceğini, taşeron sisteminden ötürü güvenceli çalışma haklarını kaybedeceklerini, özelleştirmenin kamu yararına aykırı olduğunu belirterek direniyor.

AKP iktidarı özelleştirme yağmasında öncellerinin tamamını geçti, rekor kırdı. Çayırhan Termik Santrali bugüne kadar özelleştirilen Sümerbank, Türk Telekom, Tüpraş, Tedaş, Tekel, Petkim, Seka, Şeker fabrikaları, limanlar, otoyollar vb. düşünüldüğünde denizde damla gibidir.

Özelleştirmenin bütün acı sonuçları ortada: Türkiye işsizliğin arttığı, üretemeyen, pahalılık ve yoksulluk ile baş edemeyen bir ülkeye döndü. İktidar yoksulluğun, adaletsizliğin bu kadar derinleştiği, vurgunculuğun sıradanlaştığı, emekçilerin sağlıklı beslenemez, ısınamaz ve barınamaz hâle geldiği bugünkü ortamda bile bu kadar pervasız davranabiliyor, özelleştirmeye devam etme cüretini gösteriyorsa emek güçlerinin de artık birlikte davranabilme yeteneğini göstermesi zorunludur.

Çayırhan'da direniş sürüyor. Direnişin yayılmasına, bütün sendikaların direnişe destek olmasına gereksinim var. Çayırhan direnişi; işsizlik, pahalılık ve yoksullukla mücadele için kamu sektörünün büyümesinin, özelleştirilen işletmelerin kamulaştırılmasının; devlet öncülüğünde halkçı, toplumcu, planlı bir ekonomi inşa edilmesinin gerekliliğini anlatıyor.

Zaman, ulusun/emekçi halkın kendi azim ve kararıyla kaderini eline alma zamanıdır.

AİLE HEKİMLERİ DERTLİ HASTALAR DERTLİ

Sağlık Bakanlığının yönetmelik değişikliği ile maaşları düşürülen, sağlık sistemindeki tıkanıklıkların maddi ve manevi faturası kendilerine kesilen aile hekimleri 5-6-7 Kasım 2024 tarihlerinde üç günlük iş bırakma eylemi gerçekleştirmişti. Sağlık Bakanlığı ülke çapında etkili olan direniş karşısında tam olarak geri adım atmasa da, aile hekimlerine, ama halkın sırtından, gelir artıracak bir düzenleme yapmaya karar vermiş. Buna göre daha önce aile hekimleri tarafından ücretsiz olarak verilen, ehliyet ve iş başvurularındaki sağlık raporları gibi işlemlerden para alınacak.

Bakanlığın hem aile hekimlerine yönelik hem de sağlık sistemindeki sorunlara yönelik akla ziyan projeleri bununla da bitmiyor. Hastanelerde yaşanan yığılmayı azaltmak için 2. ve 3. basamak sağlık kuruluşlarında hastalardan, çok düşük oranlarda alınan katkı payını 10 katına çıkarmaya karar vermişler. "Örneğin 2 liralık katkı payını 20 liraya çıkaracağız" diyorlar. Ama bakanlık aile hekimlerini de unutmamış. "Eğer 2. ve 3. kademe sağlık kuruluşlarına aile hekiminden sevk olursa bu katkı payının yarısını alacağız" diyorlar.

Neoliberal halk düşmanı ideolojinin dışına çıkamayan bakanlığın bulduğu çözümler bu kadar işte. Aile hekimlerinin ağzına bir parmak bal çalarak durumu yatıştırmaya çalışıyor. Onun da yükünü doğrudan halka yıkıyor. Hastanelerdeki yığılmayı önlemek için de katkı payını artırıyor.

Aile hekimleri bakanlığın önerilerini reddediyor. 2-3-4 Aralık 2024 tarihlerinde ülke çapında iş bırakma eylemine hazırlanıyorlar.

GAZPROMBANK YAPTIRIMI

Amerika uzun zamandır Gazprombank dışındaki bütün Rusya bankalarına yaptırım uyguluyordu. Avrupa başta olmak üzere dünya genelinde Rusya'dan gaz alan ülkelere ticareti sürdürebilmesi Rusya'ya bu banka üzerinden ödeme yapılabilmesiyle sağlanıyordu. Başta Avrupa ülkeleri olmak üzere birçok ülke, Rusya gazının yerine alternatif bulabilecek durumda değil. Ama Amerika son zamanlarda Gazprombank'ı da yaptırım listesine aldı. Artık bu bankaya da ödeme yapan bankalar, şirketler, ülkeler Amerikan yaptırımlarını ihlal etmiş sayılacak.

Amerikan yaptırım kararlarının Birleşmiş Milletlerle ilgisi yok. Sadece Amerikan yönetiminin aldığı bir karar. Uluslararası hukuk bağlamından bakıldığında tamamen yasa dışı ve hukuk dışı. Ama Amerika yaptırımlarına uymayan ülkeleri uluslararası swift sisteminden, yani uluslararası bankacılık sisteminden dışlamakla tehdit ediyor. Swift sistemi yurt içi ve yurt dışı döviz transfer işlemlerini yapabilmeyi sağlayan ama kontrolü tamamen Amerika'nın elinde olan uluslararası ödeme sistemi. Rusya, Çin ve BRİCS ülkeleri alternatif bir ödeme sistemi kurmaya çalışıyor. Fakat Amerika bu sisteme dahil olmak isteyen ülkeleri ekonomik ve siyasi olarak tehdit ediyor.

Konuyla ilgili açıklama yapan Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Türkiye'nin gaz gereksiniminin yüzde 40'ını Rusya'dan Gazprombank üzerinden aldığını, bu durumda ödeme yapılamadığını Amerika'ya belirttiklerini, bu konuda ne yapılabileceğini sorduklarını, ama hiç umurlarında bile olmadığını belirtti. 26 Ekim tarihinde ise Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Amerika'dan resmen muafiyet istediklerini açıkladı. Eğer bu isteğimizi kabul etmezlerse bu yaptırımı Rusya'ya değil Türkiye'ye uyguluyorlar demektir, dedi.

Nihayet istibdat yönetimi bir şeyleri kavramaya başlıyor! Tabii ki Amerika bu yaptırımı, Rusya'ya ve Türkiye'ye, iki ülkeye birden uyguluyor.

Bayraktar, Amerika muafiyeti kabul etmezse ne yapacaklarına ilişkin bir açıklamada bulunmadı. Türkiye, Rusya'ya gaz ödemesi için bir yol bulmak zorunda. Aksi durum Rusya'nın Türkiye'ye bedava gaz vermesi anlamına gelir ki o da olası değil.

ASGARİ ÜCRET TARTIŞMALARI

Kasım ayının sonuna geldik. Aralık ayı başlıyor ama asgari ücret için tepkiler hâlâ çok zayıf ve dağınık kalıyor. Medya organlarında asgari ücret için düşük oranları dolaşıma sokan kapitalist tekeller ve istibdat yönetimi sınıfsal görevlerinin farkında ve onları yerine getiriyor. Ama aynı şeyi işçi sınıfı, sendikalar, ilericiler, devrimciler için söylemek zor.

Tek tek direnme eğilimleri var. Türk-İş, DİSK bir şeyler yapmaya çabalıyor ama yetersiz. Emeklilerin Ankara yürüyüşü önemli bir çıkış olarak gerçekleşebilir. Ama televizyonlarda finanskapitalin yorumcuları konuyu bu kadar işlerken bütün Kasım ayının asgari ücret eylemleri ile geçmesi beklenirdi. En azından Aralık ayında güçlü bir sınıfsal tepkinin ortaya konması, kitlesel ve yaygın miting, gösteri, eylem, direnişlerin ortaya konması için bütün ulusal demokratik güçlere görev düşüyor.

Türkiye’de işçilerin yüzde 57’si asgari ücretle çalışıyor. Geçici süreliğine, işe yeni başlayanlar için uygulanması gereken asgari ücret artık ortalama ücrete dönüşmüş durumda. Asgari ücret artış oranları yıllardır kamu emekçilerinin, emeklilerin, kamuda ve özel sektörde çalışan mavi beyaz yakalı, sendikali sendikasıız ayrımı olmaksızın bütün işçilerin maaş

ve sosyal haklarının artış oranlarını dolaylı yoldan belirlediği için “Türkiye’nin en büyük toplu iş sözleşmesi görüşmesi” kabul edilirdi. Ama artık her beş işçiden üçünün maaşından bahsedildiğine göre dolaylı yoldan etkisi bir tarafa, gerçekten Türkiye işçi sınıfı ile kapitalist oligarşi arasındaki genel toplu iş sözleşmesi pazarlıklarından söz ediyoruz demektir. Şimdilik ortaklaşa hareket etme eğilimi hâlâ çok zayıf. Sosyalist, devrimci, ilerici partiler ve sendikalar arasında yaygın bir işbirliği henüz sağlanamadı. CHP Genel Başkanı Özgür Özel’in başlattığını duyurduğu asgari ücret kampanyası da zayıf gidiyor. Tek tek yapılan bütün işlerin elbette anlamı var. Bir kişinin kalabalık içinde söylenmesi bile yararlıdır. Ama birlikte davranma bilincinin gelişmesi şart. Aralık ayı asgari ücret için en kritik ay.

Eğer AKP yönetimi, Temmuz ayında 6 aylık zammı iptal ettiği gibi, bu yılki zam oranlarını da kitlesel eylemler olmadan, meclis muhalefetine baskısı olmadan istediği gibi belirlerse İMF’siz İMF politikalarında bir yılı da atlatmış olacak. Finanskapitalin, borç verenlerin, ücretleri baskılama, halkı yoksullaştırma, sermayenin ve tefecilerin rantını büyütme isteklerini yerine getirmiş olacak.

İSTİBDADIN KADIN DÜŞMANLIĞI

İstibdat yönetimi bu yıl, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü eylemlerine Taksim yasağı getirdi. 1 Mayıs, 8 Mart ve Onur Yürüyüşünden sonra şiddete karşı mücadele eden kadınlara da Taksim yasaklandı.

Taksim yasağını uygulamak için polis gücünü kadınların üstüne süren Erdoğan, aynı sıralarda “Kadınlara yönelik şiddeti durdurmak için 6284 kanunumuz var, İstanbul Sözleşmesi kadınları korumaz, kadına yönelik şiddeti durdurmak için çok şeyler yapıyoruz” diyordu. Oysa kadınların son dönemlerde en çok öne çıkardığı slogan “6284 uygulansın” oldu. Kadınlar İstanbul Sözleşmesinden çekilmenin 6284 sayılı kanunun uygulanmasındaki isteksizliğin her geçen gün artmasına yol açtığını söylüyor.

YENİ AÇILIMDA YENİ HAMLELER

Döne döne yeni açılım süreci denemesi yapan istibdat bloku bu hafta da, yine Bahçeli'nin sözcülüğünde açılım için bir hamle başlattı. 26 Kasım günü grup konuşmasında tamamıyla birbiriyle çelişik, metin analizi açısından tutarsız bir konuşma yapan Bahçeli, yine de daha önce açılım süreci denemeleri için söylediği her şeyin arkasında olduğunu vurgulayarak "İmralı ile DEM grubu arasında yüz yüze görüşme gecikmeksizin yapılmalıdır. Bunu bekliyoruz" dedi. Hemen ardından, bir saat sonra yapılan açıklamaya göre DEM Partinin eş başkanları Öcalan ile görüşmek için Adalet Bakanlığına başvuruda bulundular. İki taraf da görüşme ve pazarlıklara açık olduğunu ortaya koyuyor.

Bahçeli konuşmasında 22 Ekimde söylediğim her şeyin arkasındayım. Birileri çatıyor diye hiç geri adım atmıyoruz, dedi. Bu arada MHP'yi eleştiren gazetecileri, televizyon yorumcularını ve onları çalıştıran medya patronlarını tehdit etti. Hepsinin burnundan fitil fitil getireceğiz, hepsinin dökümünü çıkarıyoruz, dedi. "Herkesin içinde yapılan hakaretler için tenhada dilenen özürleri de kabul etmeyeceğiz" diye konuştu.

İstibdadın iktidar süresini uzatmak için toplumsal birlik ve beraberliği ateşe atmayı göze alan yeni açılım süreci için yeni isimler de sahneye girmeye başladı. Eski ÖDP başkanı ve eski İstanbul Milletvekili Ufuk Uras 20 Kasımda, Bahçeli ile son dönem ortaya koyduğu perspektif üzerine fikir alışverişinde bulunduğu bir görüşme yaptığını duyurdu. Sol, sosyalist, ilerici, liberal çevreleri yeni açılıma ısındırmaya çalıştığı görülüyor. Görüşmeden sonra Bahçeli'yi çok samimi gördüğünü belirtti. "AKP ile beraber üzeri-

ne düşünülmüş bir şey. Arkası var. Derinliği olan bir şey, yüzeysel değil" dedi. Açılımın içeriğinde ana dilde eğitim ve kısmi af olabileceği izlenimi edindim. Devlet akılsız olacağına devletin akılsız olsun daha iyidir" diye ekledi. Uras, 40 yıldır barışı savunan biri olarak durumdan vazife çıkarıp kendisinin görüşme talebinde bulunduğunu ve görüşmenin yararlı olduğunu söyledi. Ufuk Uras'ın açıklamasına göre ise Bahçeli, bizim topu topu elli milletvekilimiz var, artık top AKP'de, onların adım atması gerekiyor, demiş.

Bahçeli'nin grup konuşmasından bir gün önce, 25 Kasım tarihinde, MHP Genel Başkan Yardımcısı Semih Yalçın "Herkes yanlış anlıyor ama durum ciddidir. Çağrı o yüzden yapılıyor. Bizim terörle mücadeleden vazgeçtiğimizi düşünenler tamamen yanılıyor. Bahçeli terör belasını tamamen ortadan kaldırmak için bu adımları atmıştır. Hamasete gerek yok" diye açıklama yaptı. Yorumcular bizi anlamadı, diyen Yalçın anketlere de yanıyan ağır oy kayıplarını ve tabandaki kaymayı durdurmayı amaçlıyor. Ama Bahçeli ondan bir gün sonra yaptığı grup konuşmasında tekrar açılım vurgusu yaptı. Sadece "Öcalan Meclise gelsin" ifadesini yumuşatarak DEM grubuyla yüz yüze görüşsün, düzeye indirdi.

26 Kasım tarihinde, Meclis Başkanvekili Sırrı Süreyya Önder ile görüşmek için Meclise gelen Ahmet Türk'e, Bahçeli ile görüşüp görüşmeyeceği soruldu. Türk "Benim öyle bir planım yok, randevu yok" dedi. Görüşme olasılığı Bahçeli'ye de soruldu. Bahçeli "Ağalık vasfına sahip bir insan. Görüşme talebi tarafımıza intikal etmedi ama görüşme arzusu taşırılsa her zaman görüşebiliriz. Ağa-

ların kapısı açık olur, aşı da bol olur. Birileri ziyaret ettiğinde de kırk iki davar kesmesinin sebebi sofranın bol olmasıdır” diye yanıt verirken İmamoğlu ziyaretine de gönderme yaptı. Bahçeli’nin DEM Partiyi İmamoğlu’na kaptırmamak için gösterdiği performans gerçekten etkileyici. Ama aynı Bahçeli, grup konuşmasında CHP’yi DEM’leşmekle suçladı, demleniyorlar, dedi ve kayyum atamalarını da savundu. Bahçeli her şeyi aynı torbada sunuyor.

Sıkıştırmaya devam

Bütün bu adımları atan istibdat bloku Tunceli ve Ovacık belediyelerine kayyum atadı. Yerine kayyum atanan Ovacık Belediye Başkanı CHP’li Mustafa Sarıgül, ilk olarak, 2009 yerel seçimlerini kazanarak başkanlık görevi yapmıştı. Bir dönem ara verdikten sonra 2019 ve 2024 yerel seçimlerini de kazandı. 12 yıl önce belediye başkanı olduğu dönemde, Tuncelili bir PKK’lı cenazesinin kaldırılması için savcı, “cenazeyi sen kaldır yoksa olay çıkacak” diye rica etmiş. Sarıgül, kendisini arayan savcıya tamam demiş; ardından, vali, komutan başta olmak üzere tek tek diğer yetkililerden de onay alarak cenazeyi kaldırmış. Geçen yıl bu konuda kendisine soruşturma başlatılmış. Şimdi de kayyum atanıyor.

26 Kasım tarihinde DİSK Genel İş Başkanı Remzi Çalışkan, Mersin Genel İş Şube Başkanı Kemal Göksoy, DEM Parti Eş Genel Başkan Yardımcısı ve Emek Büro Eş Başkanı Sevtap Akdağ, Diyarbakır Kayabaşı Belediyesi Başkanı Cengiz Dünder’in da olduğu birçok kişi aynı dosya kapsamında yürütülen soruşturmada gözaltına alındı.

İstibdat yönetimi yalnızca DEM ve CHP üzerine değil, her türlü muhalefete karşı da bas-

kıyı artırma sinyali veriyor. AKUT kurucusu, dağcı Nasuh Mahruki “elektronik sistemle oy kullanma hile olasılığını artırır, güvenmiyorum” diye yaptığı sosyal medya paylaşımı yüzünden gözaltına alındı, ardından tutuklandı.

AKP açıklamaları

Bahçeli’nin başlattığı açılım sürecine AKP tarafından da destekler geliyor. Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Mehmet Uçum “Türkiye’de iç Kürtler sorunu bitmiştir. Böyle bir sorun kalmamıştır. Ama dış Kürtler sorunu vardır. Çünkü emperyalizm onları kullanmak istiyor” dedi.

Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, bütçe görüşmeleri sırasında Meclisteki komisyonda “Biz bölgedeki Türkmenlerin haklarının takipçisiyiz, onların koruyucusuyuz” dedi. Bunun üzerine CHP’li Sezgin Tanrıkulu “Sizin Kürtler için de bir şey demenizi beklerdim” diye müdahalede bulununca Fidan, “Haklısın. Sınır dışındaki bölgedeki, doğumuzdaki ve güneyimizdeki bütün Kürtlerin tek hamisi Türkiye’dir. Tıpkı Balkanlarda Boşnakların ve Arnavutların tek hamisi olduğumuz gibi” diye yanıt verdi. İşte AKP’nin yeniden, yeni Osmanlıcılık vizyonunun özeti.

Aynı bağlamda Erdoğan’ın 7. Din Şurasında yaptığı konuşmadan bir alıntı da paylaşalım. “İslam varsa Türk vardır. İslamsız Türklük safsatadan ibarettir. İslam varsa Kürt vardır, Arap vardır. İslam varsa bayrak vardır, vatan vardır, hürriyet vardır. Hepsinden öte İslam varsa Türkiye vardır” diyen Erdoğan, yeni Osmanlıcılığın ümmetçi bakışını ortaya koyuyor. Modernlik öncesi, ulus devlet öncesi, laiklik öncesi gerici karanlık, siyasi İslamcılığın bakış açısını ortaya koyuyor. Bu bakışa göre İslam temeldir. İslami Büyük

Türkiye şimdiki sınırlarından çok daha geniş bir bölgeye hâkim olabilir. Kürtleri, Arapları, Boşnakları ve Arnavutları himaye altına alı-
rız demeye getiriyor.

Ayrışma çabası

Bütün bunlar olurken bir süredir açılım politikalarına karşı soğuk duran, AKP ve MHP'den farkını ortaya koymaya çalışan Özgür Özel 26 Kasım'da grup toplantısında yaptığı konuşmada "Şehit ve gazi ailelerinin kabul etmediği hiçbir şeyi kabul etmeyiz. Biz terör bitsin diye her şeye hazırız. Destek-
leriz. Ama şehit ve gazi ailelerinin gözüne bakarız. Onlar hayır diyorsa biz kabul etme-
yiz" dedi. CHP'nin, açılım yüzünden yüksek oranda oy kaybettiği anket sonuçlarına yan-
sımıştı. Yönetim kendisini AKP ve MHP'den ayrı bir çizgiye alarak oy kaybından kurtul-
maya çalışıyor. Özel'in açıklamalarına li-
beral çevrelerden hemen itirazlar gelmeye başladı. "Şehit ailelerine sorularak karar verilir mi hiç, bu genel bir sorun" tezini işle-
meye başladılar.

Toparlamak gerekirse

İstibdat blokunun üst üste yapılan manev-
ralarla sürdürmekte ısrar ettiği yeni çözüm sürecinde beliren ilk sonuçları kısaca değer-
lendirelim. Öncelikle baştan itibaren ortaya çıkan durum daha da belirginleşiyor. İstib-
dat blokunun esas derdi Erdoğan'ın iktidar süresini uzatacak bir yol bulmak. Anayasa değişikliği en çok istedikleri çözüm. Bunun için DEM Partiyi fiilen ya da resmen Cumhur İttifakına katmak istiyorlar. Alacakları des-
tek karşılığında Öcalan'a DEM Partiyi veri-
yorlar. Öcalan'ın milletvekili olmasına, DEM

Partinin başına geçmesine izin verecekleri-
ni belli ediyorlar.

Devlet güvenlik bürokrasisinin sürece onay vermediği, devlet aklının ikna olmadığı an-
laşıyor. Halkın da büyük tepkiyle yaklaştığı biliniyor. Bu nedenle Bahçeli, açılım politi-
kalarını savunduğu aynı konuşmada CHP'yi DEM'leşmekle suçluyor. Çözüm sürecine karşı olanları ikna etmek için "terörü tama-
men bitirme" vurgusuyla Suriye'nin kuzeyindeki PYD'yi Kandil'den ayırma, Barzani yönetimine benzer bir yönetimi Türkiye'nin himayesi altında kurdurma, Türkiye'yi Kürt-
leri himaye altına alarak büyütme hayalleri-
ni satmaya çalışıyorlar.

Cumhur İttifakına katılma konusunda ayak direyen ya da pazarlıkta el yükseltmeye çalış-
san DEM çevrelerini ise kayyum ve tutukla-
malarla baskı altına alıyor. AKP, adeta Öca-
lan'a ve DEM'e karşı "döve döve ikna etme" taktiği uyguluyor.

Başlarda sürece el yükselterek katılma te-
laşında olan CHP yönetimi, sütten ağzı yan-
mış yoğurdu üfleyerek yiyor artık. Şehit aile-
lerini referans kabul ederek açılım çizgisiyle arasına mesafe koyuyor. Ama cepheden bir karşı duruş sergilemiyor. İşler sarpa sararsa kendisine çekilecek bir alan yaratmaya çalışıyor.

Bencil iktidar hesaplarıyla yürütülen yeni çözüm sürecinin Türkiye ve bölge halkları-
na bir hayrı dokunmaz. Yeni çözüm süreci Türkler, Kürtler, Araplar için yeni gerginlikler ve çatışmalar yaratmaktan öteye gitmez. Kargaşa çıkarmak, Türkiye'nin ve bölge ül-
kelerinin ulusal egemenliklerini, ulusal bir-
liklerini ve toprak bütünlüklerini tehlikeye atmak dışında bir sonuç çıkmaz.

BAHÇELİ HIZLI

MHP grubunda konuşan Bahçeli'nin dünya değerlendirmeleri dikkat çekiciydi. Amerika'nın ve Avrupa ülkelerinin Ukrayna'ya uzun menzilli füzeler verdiğini, bunun Rusya'ya açık tehdit olduğunu anımsattı. Biden yönetiminin, Ukrayna'nın ATACMS füzeleri ile Rusya topraklarını vurmasına izin vermesinin ardından Rusya Devlet Başkanı Putin'in nükleer savaş doktrinini güncellediğini unutmayalım, dedi. Biden'in akli melekelerinin yerinde olmadığını ve süresinin dolmasını beklemeden derhâl azledilmesi gerektiğini söyledi. Biden, Ukrayna'da provokasyon çıkarabilir, diye vurguladı. Bahçeli, Amerika'ya da ayar veren lider olarak öne çıkmaya çalışıyor. Aynı şekilde hakkında tutuklama kararı verilen İsrail Başbakanı Netanyahu'nun, adını değiştirip Caniyahu diyerek derhâl tutuklanmasını istedi. İran dini lideri Hamaney ise Netanyahu'nun idam edilmesi gerektiğini açıkladı.

KILIÇDAROĞLU SİYASİ SAVUNMA YAPTI

Erdoğan'a hakaret davasında hâkim karşısına çıkan Kemal Kılıçdaroğlu, daha önce söylediği gibi, mahkemeyi siyasi savunma platformuna çevirdi. Özgür Özel, Mansur Yavaş, Ümit Özdağ, Muharrem İnce, Sinan Ateş'in eşi Ayşe Ateş katıldı. Epey bir destekçisi olan Kılıçdaroğlu için halkın genelinden de destek vardı. Erdoğan'a yüklenen Kılıçdaroğlu, ne yazık ki araya yine Putin'i de sıkıştırdı. Erdoğan'ın damadının Suriye'den yasadışı petrol ticareti yaptığını Rusya'nın ortaya çıkardığını anımsatarak "Erdoğan damadı üzerinden Putin'e mahkûm. Mal varlığı üzerinden Amerika'ya mahkûm" dedi. Ama siyasi savunma olarak gayet güzel, etkili bir iş çıkardı. "Karşınızda hırsızlıktan, dolandırıcılıktan, rüşvetten değil, hırsıza hırsız dediğim için bulunuyorum. Oğluna paraları sıfırla diyen kişi hırsızdır. Elimde mal varlığım olarak bir tek alyansım var, karşınıza zengin biri olarak çıkarsam bana hırsız diyebilirsiniz, diyen kişi hırsızdır. Başçalandır" dedi. Erdoğan'ın hırsız olduğunu kanıtlayacağım, dedi.

Erdoğan, Kılıçdaroğlu'nun savunması için de ayrıca bir hakaret davası açtı.

Kılıçdaroğlu'nun duruşmasına İmamoğlu Almanya'da toplantısı olduğu gerekçesiyle katılmadı. Tabii herkes İmamoğlu'na soruşturma açıldığında Kılıçdaroğlu'nun da yurt dışında olduğunu anımsadı.

YENİ MEDYA ORGANLARI GELİYOR

Yeni gazetelerin ve televizyonların kurulacağı konuşuluyor. Halk TV kurulu ise Flash TV'yi satın almış. Halk TV büyüyor, Flash'ta da yayına başlıyorlar.

Yeni kurulacak iki gazete ve iki televizyondan birinin adı "Nefes" olacak. Hem gazete hem de televizyon olacak. Sözcü'den istifa edenlerin çoğu burada çalışacakmış. Söylenenlere göre Nefes, İmamoğlu'na yakın olacakmış. İmamoğlu Halk TV ile birlikte düşünüldüğünde medya-daki gücünü rakiplerine göre artırıyor diyebiliriz. İkinci yayın organının ismi ise tanıdık: "Radikal."

Bu sefer televizyonu da olacak olan Radikal'in Genel Yayın Yönetmeni olarak Yeniçağ yazarı Yavuz Selim Demirağ'ın adı geçiyor. Demirağ, eski MHP'li. Kemalist söylemleri ön plana çıkarıyor. Bir ara gözaltına da alınmıştı. Radikal için Aydın Doğan'dan isim hakkı alınmış. Kulislerde Radikal'i Mansur Yavaş'ın desteklediği konuşuluyor.

Kulislerde konuşulanlar doğru ise CHP içindeki bölünme, her biri medyasını kurarak derinleşiyor. Cumhurbaşkanı adayları medyalarını alıp geliyor, demektir.

“BAKAN ABİSİ SAVCI”

Özgür Özel, 26 Kasım 2024'deki grup konuşmasında Esenyurt Belediye Başkanı Ahmet Özer ile görüşmek için 28 gün önce başvuruda bulunduğunu hâlâ yanıt verilmediğini söyleyerek Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'a çattı. Bu süreçte Meclis Başkanı Numan Kurtulmuş ile de görüştüğünü ve buna rağmen kendisine hâlâ izin verilmediğini söyledi. Özel, kendisine gayriresmî olarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı Akın Gürlek'i çok rencide ettiniz, onu rencide etmezseniz izin veririz, denildiğini söyledi! Sonrasında tekrar rencide ediyorum diyerek Gürlek hakkında daha önce de yönelttiği suçlamaları anımsatarak “Akın Gürlek, bu sarayın celladıdır, seyyar giyotini-dir. Akın Gürlek'e bu bakanın gücü yetmemektedir. Savcıdır o. Bakan HSK'nın başkanıdır. Onun sicil amiridir. Ama bunların geldiği yer belli ya, aynı FETÖ'deki abileri gibi bu bakanın imamı Akın Gürlek'tir” dedi.

Özel'in faş ettiği bilgiler tüyler ürpertici. Tabii ki, ana muhalefet lideri Özel'in, bu ilişkileri yıllardır gözlemleyen ve bilen birisi olarak, söylediğinin gerçek olduğunu düşünmemek için bir neden yok. Özel, FETÖ ile mücadele ediyoruz görüntüsü vermeye çalışan istibdadın ne kadar kirli oyunlara girdiğini gözler önüne sermeye çalışıyor. Aynı konuşmada Özel, göreceksiniz İmralı ile görüşmeye bir günde izin verecekler ama ana muhalefet partisi genel başkanının kendi belediye başkanı ile görüşmesine izin vermiyorlar, dedi.

TEĞMENLER KARARINA ERTELEME

Kılıç çatarak geleneksel Harbiye yemini eden, Mustafa Kemal'in askerleriyiz, diyen teğmenler hakkında soruşturma açılmıştı. Savunma Bakanı Yaşar Güler, 25 Kasımı bekleyin, demişti. Karar ertelendi. Çünkü teğmenlerin avukatları, bize daha suçlamayı bile vermediniz, suçlamayı bilmiyoruz, suçlama olmadan nasıl savunma yapılı-sın, demişler. Bakanlık da bunun üzerine bir ay erteleme kararı vermiş. Tabii bütün bu ayak oyunlarının arkasında halkın ve partilerin tepkisini gözlemleme, yatıştırma arayışı var.

Bu arada teğmenlerin birlik komutanı sürekli taciz edildi ve en sonunda başka göreve atandı. Yaptığı açıklamada “Ben teğmenlerden önce de Mustafa Kemal'in askeriydim, şimdi de Mustafa Kemal'in askeriyim. Bunun suç olduğunu bilmiyordum. Bilseydim de yine de yapardım” dedi.

Yaşar Güler de Milli Savunma Bakanlığı bütçe görüşmeleri için komisyona geldiğinde, tokalaştığı CHP'li milletvekillerinin “Biz de Mustafa Kemal'in askerleriyiz. Sayın bakan teğmenliğini hatırla” diyen nazik protestosuyla karşılaştı.

BOŞ İŞLER BAKANI YİNE KONUŞTU

Son günlerde yarattığı tartışmalarla halkın gözünde Milli Eğitim Bakanından çok, Boş İşler Bakanına dönen Yusuf Tekin, şimdi de CHP'li belediyelerin açtığı kreşlere kafayı takmış. Özellikle yoksul, çalışan anne babaların çocuklarını makul bir fiyata emanet edebildiği, bu sırada işe gidebildiği ya da günlük işlerini halledebildiği kreşler için belediyelere uyarı yazısı göndermiş. “Bu kreşlerde anasınıfı ve anaokulu uygulamaları yapılıyor, böyle olamaz. Anaokulu olacaklarsa Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olması gerekir” demiş. Bu yazı dolayısıyla kreşleri kapatmak için harekete geçecekleri fıkri oluşunca toplumun çok geniş kesimlerinden, İBB Başkanı İmamoğlu ve Özel başta olmak üzere birçok siyasiden de tepki aldı. Cumhurbaşkanlığı “Dezenferyasyonla Mücadele Başkanlığı” da açıklama yaparak biz kreşler demedik, anaokulları dedik, diyerek suçu örtmeye çalıştı. Oysa ki yazı ortada. “Kreş adı altında faaliyet gösteren...” diyor.

Görünen o ki kreş saldırısı istibdat yönetiminin elinde patladı.

KAÇAKÇI VEKİLLER

MHP'den üç milletvekili istifa ettirildi. Haklarında altın kaçakçılığı iddiası var. MHP'nin milletvekili sayısı elliden kırk yediye düştü. Ama vekiller istifa ederken Bahçeli'ye saygı konusunda kusur etmeyeceklerini, MHP ne derse onu yapacaklarını söylemişler. Üç milletvekilinin de altın kaçakçılığı yaptığı polis belgelerinde ortaya çıkmış.

Altın fiyatı Türkiye'de dünya geneline göre biraz daha yüksek. Arbitraj farkı olarak tanımlanan durumdan yurt dışından altın getirerek yararlanmak olası. Fakat yurt dışından altın ithal etmek resmen belli bir kotaya bağlı olarak yapılıyor. Peki bu kota hangi kurum ve kişilere tanınmış? Evet, doğru tahmin ettiniz. Kota esas olarak AKP yandaşlarına tanınmış. Bu durumda polis kayıtlarına göre altın kaçakçılığı yaptığı ortaya çıkan üç MHP milletvekili AKP çevresinde çöreklenmiş rantçıların çıkarlarına çarpmış oluyor. Peki, polis kayıtları tamam da, bu üç MHP'li hakkında bir savcılık soruşturması ve Meclise gönderilen bir fezleke var mı? Adalet Bakanı Yılmaz Tunç bize ulaşan bir dosya yok, diyor! Ayyuka çıkmış, herkes tarafından bilinen, milletvekillerinin istifa etmek zorunda kaldığı bir suç nedeniyle herhangi bir soruşturma dosyası yok mu yani?

CHP ÖRGÜTLERİ İSTİBDADA EMANET

Geçen haftanın önemli olaylarından biri de MİT'in CHP'ye terörle mücadele sunumu yapmasıydı. Sunum, MİT Başkanı İbrahim Kalın tarafından yapıldı. Bu sunum olağan sayılabilir. İktidar ya da ana muhalefet partisi bu sunumun yapılmasını isteyebilir. Ama sunum sonrasında Özel'in yaptığı açıklamalar dikkat çekiyor. Basına açıklama yapan Özel, sunumun çok başarılı geçtiğini, iyi olduğunu söyledi. Onların da, kendilerinin de memnun kaldıklarını belirtti. Bu tamam. Fakat sonra dedi ki "Hatta yurtdışı örgütlerimiz için, Amerika'nın her eyaletinde büro kuracağız, Almanya'da da kuracağız ama buralara FETÖ gibi PKK gibi terör örgütleri sızmasın diye MİT'ten yardım istedik."

Yani CHP, Amerika ve Almanya gibi ülkelerde açacakları bürolar için, oralarda üye olacak kişiler için MİT'ten yardım istemiş. Özel devam ediyor: "Son derece memnuniyetle karşıladılar." Ve bunu söyleyerek artık muhaliflikten istifa etmiş oldu. Düşünsenize iktidar ve devletin bütünleştiği bir koşulda, yani istibdada karşı mücadele edildiği koşullarda, ana muhalefet partisi üyelerinin uygun olup olmadığını, terör örgütleriyle ilişkisi olup olmadığını kendisi belirleyemiyor, MİT'e soruyor.

Özel, akıllara durgunluk veren görüşünü gerekçelendiriyor. Sıkı durun! "Bunu birileri aramıza FETÖ ve PKK'lıları sızdırmasın diye istiyoruz. Yani aramıza birileri sızır ve olmadık bir demeç verir. Üzerimize kalır" diyor. İbrahim Kalın ve MİT heyetinin bunu çok memnuniyetle karşıladıklarını da tekrar vurguluyor.

Bir düşünelim mi? Örneğin seçimlere doğru, ne zaman yapılacağı belli olmayan seçimlere doğru, bir FETÖ üyesi ya da PKK'lı araya sızıp CHP'nin oyunu düşürecek, halkın gözünde terör işbirlikçisi olarak etiketlenmesine yol açacak bir açıklama yapsa ne kadar kötü olur değil mi? Bundan en çok kim faydalanır peki? Hâliyle istibdat bloku değil mi? Peki, CHP bu sızmaları önlemek için kimden medet umuyor? MİT'ten... İbrahim Kalın da bu durumu memnuniyetle karşılamış!

İşte istibdada karşı mücadele etsin diye Türkiye halkının birinci parti yaptığı CHP yönetiminin hâl-i pürmelali.

RUSYA'NIN FÜZE HAMLESİ

Amerika ve Avrupa ülkeleri Ukrayna'ya yıllardır uzun menzilli füzeler veriyorlardı. Ama bu füzelerin sadece eski Ukrayna topraklarındaki hedeflere karşı kullanılmasına izin vermişlerdi. Fakat Amerika Başkanı Biden, uzun menzilli füzelerle Rusya topraklarına da saldırma izni verdi. Biden yönetiminin provokasyonuna karşı Putin nükleer savaş doktrininin güncelleyen kararnameyi imzaladı. Buna göre Rusya eğer, nükleer silahı olan güçler tarafından yoğun bir konvansiyonel silah/füze saldırısına uğrarsa atom bombası kullanılmasını beklemeden nükleer karşılık verebileceğini duyurmuş oldu.

Ardından Ukrayna Amerikan ve İngiliz yapımı uzun menzilli füzeler kullanarak Rusya içlerine yönelik saldırı düzenledi. Büyük oranda Rusya Havacılık ve Uzay Kuvvetleri tarafından durdurulan saldırılar yine de Rusya'da hasara neden oldu. Bunun ardından Rusya ilk kez kullandığı Oreşnik füzeleyle Ukrayna'da, Sovyetler Birliği döneminden kalma ve bugünlerde SİHA üretimi için kullanılan eski bir füze fabrikasını vurdu.

Oreşnik füzeleri fırlatıldıktan sonraki ilk aşamada ses hızının on katına çıkıyor. Dünya genelinde hiçbir hava savunma sistemi bu hızdaki füzeleri durdurabilecek bir yeteneğe henüz sahip değil. Aynı zamanda Oreşnik, çok başlıklı bir yapıya sahip. Yani son aşamada birden fazla patlayıcı başlığı devreye giriyor. Bu, füzelere daha da durdurulamaz bir boyut katıyor.

Ukrayna yönetimi ilk andaki şokun etkisiyle Rusya'nın kıtalararası bir füze sistemini kullandığını söyledi. Tabii ki Rusya'nın neredeyse sınırındaki hedefleri vurmak için kıtalararası füze kullanması akla uygun değildi. Gerçek sonradan ortaya çıktı. Oreşnik, Rusya'da kabuklu kuruyemişler için kullanılan,

küçük sevimli bir vurgusu olan bir terim. Askerî olarak ise orta menzilli bir füze sistemi. Rusya yönetimi bu füzelerin nükleer başlık taşıma kapasitesine sahip olduğunu da vurguluyor.

Orta menzilli füzeler Rusya açısından Avrupa'daki bütün askerî hedefleri vurabilme yeteneği anlamına geliyor. Rusya bu füze sistemini ilk kez kullanarak emperyalistlere büyük bir gözdağı verdi.

Saldırıdan sonra açıklama yapan Putin "Bundan ders alacaklarını umuyoruz" dedi. Rusya'nın kendisine karşı provokasyonları durdurma amacıyla harekete geçmesinin ikili bir etkisi oldu. Batılı ülkelere "Bu iş kötüye gidiyor galiba. Daha akıllı davranmamız lazım" diyenler de var. "Ukrayna buna direnemez. Daha da büyük silah sistemleri verelim. Asker de gönderelim" diyen de var. Şu sıralarda taraflar birbirini tartmakla meşgul. 26 Kasım 2024 itibarıyla, 20 Kasım günü yapılan Rusya saldırısından sonra yeni bir Ukrayna uzun menzilli füze saldırısı gerçekleştirilmedi. NATO Askerî Komitesi toplantı yaptı. NATO Genel Sekreteri Mark Rutte de Türkiye'ye geldi, Erdoğan ile de görüştü. Dışişleri Bakanı Hakan Fidan ise "Ukrayna savaşı, NATO'nun savaşı değildir" diye demeç verdi. Hakan Fidan, bizi bağlamaz, biz tarafsızız vurgusu yapıyor. Hatta medyada da genelde Rusya yanlısı yorumlar dikkat çekiyor.

Trump bu konularda sessizliğini koruyor. Ama Ulusal Güvenlik Danışmanı olarak atadığı kişi "Devlette devamlılık esastır. Biz Ukrayna sahası için her türlü bilgiyi yönetimden alacağız ve uygun şekilde sürdüreceğiz" dedi. Esasen kötü bir demeç bu ama ne kadar yaşama geçirilebilir belli değil. Gelişmeleri yakından takip etmek gerekiyor.

NETANYAHU İÇİN TUTUKLAMA KARARI

Uluslararası Ceza Mahkemesi UCM sonunda Netanyahu ve eski Savunma Bakanı Gallant için tutuklama talebinde bulundu. UCM, Birleşmiş Milletler Sözleşmesine bağlı olarak kurulan Uluslararası Adalet Divanı UAD ile sık sık karıştırılan bir kurum. UAD, Birleşmiş Milletler Şartını imzalayan tüm devletler için geçerli olan uluslararası hukuk sisteminin sembolik temsilcisi ve sadece devletleri ele alabiliyor. Kişileri, yani devlet yöneticilerini, sorumluları ele alamıyor.

UCM ise yıllarca emperyalist sistemin özellikle Afrika halklarına karşı, Afrika'daki bağımsızlık yanlısı liderlere karşı kullandığı bir silaha dönüşmüş hukuk sisteminin adı. Yıllarca sürekli Afrika-lı liderler için hüküm verdi. İlk kez Rusya Devlet Başkanı Putin ile ilgili, Ukrayna yönetiminin saldırıları karşısında Rusya'ya sığınan mültecilere kucak açtığı için "Ukraynalı çocukları Rusya'ya kaçırma" suçundan tutuklama kararı vererek Afrika dışına çıkmıştı.

Öyleyse bu kurumun verdiği tutuklama kararı neden önemli denilebilir. Bu karar emperyalist merkezlerde bile Netanyahu zulmünün vardığı noktanın artık örtülemediğini göstermesi bakımından anlamlı. Ve tabii ki bu sembolik bir anlam. Birincisi İsrail zaten bu anlaşmaya taraf değil. İkincisi taraf olan ülkeler bu anlaşmanın gereğini yerine getirmezse UCM herhangi bir yaptırım gücüne sahip değil.

UCM'nin kararı sembolik de olsa değerli ve önemli. Uzun zamandır gündemde olan karar, UCM savcısı olan ve Putin hakkında da tutuklama kararı veren Kerim Han hakkındaki taciz davalarına rağmen, savcının uluslararası kumpasların hedefi olmasına rağmen alındı.

Kanada, Fransa ve Hollanda tutuklama kararlarını uygulayacaklarını duyurdu. Amerika tutuklama kararına ateş püskürdü. İngiltere ise Netanyahu gelirse durumu ele alacağız, dedi.

EMPERYALİZME VE SİYONİZME KARŞI DİRENİŞ

Gazze, insanlık tarihinin gördüğü en büyük katliamlara, en büyük ablukalara rağmen direnişe devam ediyor. İsrail ne yapsa Filistin'e baş eğdiremiyor. Kış geliyor ve insanlar derme çatma çadırlarda yaşama mücadelesi veriyor ama topraklarını terk etmiyor. İsrail uluslararası hukuka aykırı olarak bir türlü ateşkesi kabul etmiyor. Amerika ise BM Güvenlik Konseyine gelen Filistin'de derhâl ateşkes önerisini, Avrupalı üyelerin bile kabul etmesine karşın, on dört oya karşın tek başına veto etti.

Filistin'in tersine Lübnan direnişi İsrail'i ateşkes noktasına kadar sürüklüyor. Bu yöndeki haberler yoğunlaşıyor. Belirli diplomatik uzlaşmalar sağlanırsa ateşkes olur diye umutlar yükseliyor. İsrail, Lübnan'ın güneyinde epey zorlanıyor. Yerle bir ettiği köylerden, kasabalardan bile adeta yerin altından fırlayan ve siyonist orduya ağır kayıplar verdiren Lübnanlılar çıkıyor. Yetmezmiş gibi İsrail, Lübnan Direnişinin temel gücü Hizbullah'ın ve Yemen Direnişinin temel gücü En-sarullah'ın füze saldırılarını durduramıyor. Hayfa'dan Tel Aviv'e kadar bütün İsrail, Direnişin menzilinde. Lübnan ile İsrail arasında ateşkes imzalanması kimseyi şaşırtmamalı. Ama bu koşullarda dahi Amerikan emperyalizmi Gazze'de ateşkes için ayak diremeye devam ediyor.

DÜNYADA SEÇİMLER

Uruguay'da devlet başkanlığı seçimleri yapıldı. İlerici "Geniş Cephe" adayı, tarih öğretmeni, Yamandu Orsi, 24 Kasım'da yapılan ikinci tur seçimlerini yüzde 49,81 ile kazandı. Uruguay'da 9 yıldır sağcı neoliberal hükümetler vardı. Orsi'yi ilericiler, demokratlar ve sosyalistler destekledi. Uruguay, Latin Amerika ülkelerini saran ilerici atakta geriye ilk düşen ülkelerden biri olarak anımsanıyor. Ama emperyalizmin dünya halklarını sömürgeleştirme seferlerini hazırladığı, finanskapitalin emrindeki neoliberal akımların işçi sınıfını, şehir ve köy emekçilerini kölelik koşullarına razı etmeye çalıştığı dönemde Uruguay halkı, dünya halklarına umut olmayı başarıyor.

Emperyalizmin Rusya'yı kuşatma ve Balkan halklarını, daha genel ifadeyle Doğu Avrupa halklarını Rusya'ya karşı seferber etme stratejisini uyguladığı günlerde, Romanya'dan da kısmen umut veren seçim haberleri geliyor. Romanya'da başkanlık seçimlerinin birinci turunu bütün anketlerde yok sayılan, NATO karşıtı ama ırkçı söylemleri de olan Calin Georgescu kazandı. Romanya basını ve Batı basını Georgescu'yu aşırı sağcı ve Putin yanlısı olarak niteliyor. Georgescu yüzde 23 ile birinci sırada yer aldı. Batılıların desteklediği üç adaydan en çok oy alan Lasconi yüzde 20 oy aldı. Batılıların destekledi diğer adaylar yüzde 18 ve 19 oranında oy aldı. Romanya'da seçimlerin ikinci turunda Batı yanlısı adayların kazanma olasılığı varsa da yine de sürprizler olabilir. İkinci tur 8 Aralık'ta olacak. 1 Aralık'ta da parlamento seçimi olacak.